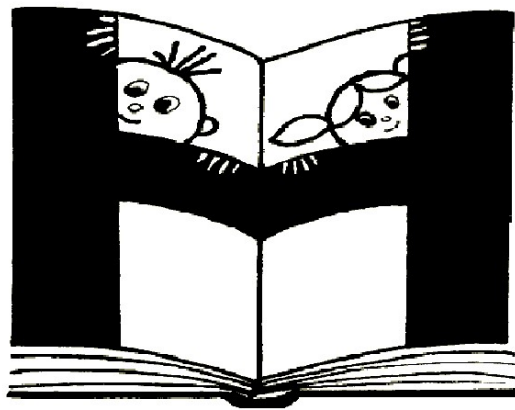

ŠKOLNÍ DRUŽINA

**PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE BRNO
HEYROVSKÉHO 32**
se sídlem Heyrovského 32, 635 00, Brno

ZŠ Heyrovského 32

OBSAH

- 1. Charakteristika školní družiny**
- 2. Organizace školní družiny**
- 3. Provoz školní družiny**
- 4. Personální zajištění**
- 5. Bezpečnost a ochrana zdraví v družině**
- 6. Ochrana před rizikovými formami chování, před diskriminací, nepřátelstvím a násilím**
- 7. Účastníci se speciálně vzdělávacími potřebami v ŠD**
- 8. Činnosti ve školní družině**
- 9. Požadavky pro volný čas dětí**
- 10. Rámcové cíle školní družiny**
- 11. Klíčové kompetence**
- 12. Metodický plán školní družiny**

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále jen ŠD) je určena pro žáky 1.-5.tříd naší školy a má kapacitu 260 míst. Svou činnost provozuje v objektu školy, a to jednak v prostorách označovaných jako dolní družina, kde probíhá ranní a koncový provoz a je zde zařízený relaxační koutek. Prostředí je vhodné pro odpočinek, řízené a spontánní hry v místnosti.

Jednotlivá oddělení ŠD potom pro většinu svých aktivit využívají školní třídy, kde mají k dispozici jejich vybavení doplněné o svoje potřeby k činnosti (hračky, knihy, časopisy, materiál pro výtvarnou a hudební činnost, didaktické pomůcky, sedáky nebo podložky apod.).

Dále školní družina využívá především venkovní prostory školy (školní hřiště, atrium a přilehlý pozemek) a také speciálně vybavené učebny pro činnost kroužků ŠD a pro celodružinové akce. Jedná se o školní jídelnu, kuchyňku, relaxační místnost, knihovnu, keramickou dílnu. K dispozici máme také tělocvičnu školy pro pohybový kroužek ŠD a některé celodružinové akce.

Tyto prostorové podmínky by bylo dobré zlepšit s ohledem na zvyšující se počty přihlašovaných dětí i na zvýšenou potřebu zkvalitnit a zpestřit volnočasové aktivity (zaměstnanější rodiče a děti trávící ve školní družině stále delší dobu, mnohdy od 6.30 do 17 hodin).

2. ORGANIZACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Chod a organizace ŠD je v souladu s § 30 zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) a vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Navazuje na školní řád a řídí se organizační směrnicí školy, kterou je Vnitřní řád ŠD. S těmito dokumenty jsou pravidelně seznamováni zaměstnanci školy, účastníci vzdělávání ŠD a také jejich zákonní zástupci, a to jak přímo prostřednictvím vychovatelek na pravidelných schůzkách rodičů s pedagogy (třídní schůzky, schůzky rodičů budoucích prvňáčků), www stránek školy, tak prostřednictvím vývěsek u hlavního i dolního vchodu školy.

Děti jsou na základě písemného přihlášení v předběžné přihlášce a dále pak v zápisním lístku přijaty do ŠD rozhodnutím ředitele školy a poté zařazeny do oddělení. Zpravidla jsou v oddělení děti stejného věku z více tříd, ale podle potřeby mohou být oddělení obsazena i dětmi různého věku. Počet dětí zapsaných v jednom oddělení je maximálně 30. Za každé oddělení a jeho činnost je po celý školní rok zodpovědná vychovatelka, které je oddělení přiděleno. Počet oddělení ŠD je přímo úměrný počtu dětí přijatých do školní družiny k pravidelné denní docházce, maximálně do výše její kapacity (260 míst).

3. PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Provoz naší školní družiny je přizpůsoben požadavkům zaměstnaných rodičů:

6.30 - 7.40 ranní družina

11.40 - 15.30 činnost dětí v odděleních

15.30 - 17.00 koncová družina a činnost kroužků ŠD

Na hlavním vchodu do školy a na vchodu dolní družiny je pro rodiče vyvěšena informace

o organizaci ŠD v příslušném školním roce. Zde jsou přesně rozepsány probíhající činnosti (včetně času a místa) a instrukce, kdy a kde jsou děti předávány nebo připraveny k vyzvednutí rodiči, aby nebyl narušován program ŠD. Stejně informace mají děti také v deníčku ŠD. Tyto pokyny se každoročně operativně mění.

4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Kolektiv školní družiny tvoří vychovatelky odpovídající počtem počtu oddělení ŠD, z nichž jedna zároveň vykonává funkci vedoucí vychovatelky. Všechny mají požadované pedagogické vzdělání. Výhodou sboru vychovatelek je jednak jeho věkové složení, kde jsou zastoupeny všechny věkové kategorie. Dále pak se naše vychovatelky dobře doplňují svým osobním zaměřením na různé oblasti zájmových činností. Zajišťují tak pestrou skladbu programu ŠD i jejích kroužků. Navíc si každá vychovatelka průběžně studiem v akreditovaných kurzech MŠMT či samostudiem prohlubuje svoje vzdělání v oblasti pedagogiky volného času a zájmových činností. Proto může ŠD nabídnout dětem i vyžití v několika kroužcích, pracujících od října do června každého školního roku.

5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ V DRUŽINĚ

Činnost ŠD se řídí stejnými pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ), která stanovuje školní řád, v případě využití odborných učeben (tělocvična, dílna, cvičná kuchyňka, multimediální třída apod.) se řídí řády těchto učeben. Účastníci přihlášení do ŠD a kroužků ŠD jsou seznámeni s řádem a organizací a poučení o BOZ a záznam o tomto je uveden v příslušných třídních knihách. Totéž platí i při účasti na celodružinových nebo celoškolních akcích.

Všichni účastníci se chovají při pobytu ve škole i mimo areál školy tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění nebo nehodu ihned ohlásí. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje pedagog, který byl svědkem, nebo se o něm dozvěděl první.

Rodiče a další návštěvníci do učeben a prostor ŠD nevstupují, ke komunikaci používají videotelefon a na účastníka čekají před školou. Každou návštěvu hlásí a řádně zapíše do knihy návštěv.

Pitný režim dětí je v družině zajištěn v jídelně a vlastním pitím.

6. OCHRANA PŘED RIZIKOVÝMI FORMAMI CHOVÁNÍ, PŘED DISKRIMINACÍ, NEPŘÁTELSTVÍM A NÁSILÍM

Pro ŠD platí stejná ustanovení jako ve školním řádu, účastník má právo na ochranu před rizikovými formami chování, diskriminací, nepřátelstvím a násilím. Vychovatelky využívají při prevenci i řešení problémů v této oblasti spolupráci s metodikem prevence, školním psychologem, speciálním pedagogem a v první řadě, s třídním učitelem a rodičem či zákonným zástupcem účastníka.

Účastník je povinen chovat se tak, aby sám neohrožoval nebo nepřipustil ohrožování ostatních účastníků či dalších osob jevy jako je šikanování, fyzické nebo slovní napadání, zesměšňování nebo jiné nevhodné chování způsobující mravní újmu jiných. Účastník je povinen o jemu známých rizikových formách chování v ŠD informovat vychovatelku, která se postará o jejich řešení.

7. ÚČASTNÍCI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI V ŠD

Školní družina se při přijímání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami řídí Vyhláškou č.27/2016 Sb. a přihlíží k možnostem a dispozicím svého provozu (škola není bezbariérová a počet účastníků v odděleních je vysoký). Snaží se umožnit po dohodě rodičů s vedením začlenění do kolektivu a zařazení do běžných podmínek provozu. Zde jim vychovatelky věnují zvýšenou pozornost, případně mohou mít přiděleného osobního asistenta.

Vychovatelky se se speciálními vzdělávacími potřebami účastníků a doporučenými přístupy k nim seznamují pravidelně na schůzkách s psychologem a speciálním pedagogem školy, průběžně řeší případně vzniklé problémy nebo situace v součinnosti s rodiči, třídními učiteli a školním poradenským pracovištěm.

8. ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Činnosti ŠD musí být pestré, různorodé, přiměřené věku a možnostem dětí, vybavení ŠD a podřízené bezpečnosti.

Činnosti dělíme na:

pravidelné - uskutečňují se převážně v jednotlivých odděleních a vycházejí z týdenní skladby zaměstnání. Jsou závislé mimo jiné na rozvrhu dětí navštěvujících oddělení. Zahrnují také režimové momenty

příležitostné - významnější akce, většinou celodružinového charakteru, jako jsou besídky, karnevaly a soutěže, výstavky, setkání s rodiči apod., které jsou zahrnuty v ročním plánu ŠD nebo aktuálně doplňovány

odpočinkové - uskutečňují se buď plánovaně v době po vyučování nebo po obědě, nebo jako spontánní činnosti ve třídě či v přírodě. Mají charakter přímo relaxační, ale také regenerační - ve smyslu aktivního odpočinku vyvažujícího psychickou zátěž během vyučování.

Děti si samy vybírají jak aktivitu, tak spoluaktéry hry či individuální pojetí. Vychovatelka tyto činnosti navozuje, motivuje a dohlíží na bezpečnost, příležitostně se do nich i zapojuje. Tyto činnosti by měly být s řízenými v rovnováze

příprava na vyučování - zahrnuje především didaktické hry, které reagují na poznatky a vědomosti dětí získané ve vyučování, ale opakované a rozšiřované zcela jinými formami a prostředky. Dále jsou to tematické vycházky, vlastní pozorování a prožívání teorie při praktických činnostech a zážitcích. Výjimečně mohou děti z vyšších ročníků provádět individuální přípravu (zpracování cvičení či úkolů)

9. POŽADAVKY PRO VOLNÝ ČAS DĚTÍ

Při všech činnostech ve školní družině zohledňujeme požadavky pedagogiky volného času:

požadavek pedagogického ovlivňování volného času - vychovatelka navozuje činnosti, dostatečně pestré a různorodé, aby děti zaujaly. Opakuje oblíbené a představuje a nabízí průběžně nové. Chválí a motivuje

požadavek dobrovolnosti - vychovatelka přihlíží k věku dítěte, jeho schopnostem a momentálním dispozicím. Snaží se prezentovat činnosti tak, aby je děti vykonávaly dobrovolně, s radostí a zájmem

požadavek zajímavosti a zájmovosti - přes pravidelnost danou týdenní skladbou zaměstnání

se vychovatelka snaží objevovat nové náměty a způsoby realizace a přístupu, odlišné od školní výuky

požadavek aktivity - činnosti se vychovatelka snaží volit tak, aby každé dítě mělo možnost být úspěšné a vyniknout. Aby se mohlo podílet na skladbě a přípravě programu, jeho realizaci a hodnocení

požadavek citlivosti a citovosti - činnosti by měly přinášet kladné emoce, jak při samotném průběhu aktivity, tak při její přípravě, následném hodnocení a pochvale. Také při objevování souvislostí, překonávání překážek a řešení problémů s tím spojených

požadavek seberealizace - díky kladným emocím při realizaci činností dítě objevuje a nachází samo sebe, vytváří si žádoucí sociální kontakty a uvědomuje si, že je součástí týmu

10. RÁMCOVÉ CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Podporovat vývoj zdravé osobnosti dítěte, odolné vůči negativním jevům, která si uvědomuje svou cenu a umí se zařadit do zdravé sociální skupiny

Prohlubovat žádoucí vědomosti, dovednosti, ale také postoje dítěte prostřednictvím volnočasových aktivit, podněcovat jeho zvědavost a tvořivost

Rozvíjet u dětí schopnosti komunikace, spolupráce a respektování ostatních členů kolektivu

Vést děti k odpovědnosti za vlastní chování, jednání a jeho důsledky. K znalosti svých práv a k uvědomění si a plnění svých povinností

Zdokonalit a zautomatizovat sebeobslužné činnosti, které přispívají k rozvoji tělesné a psychické hygieny, zdraví člověka a upevňování kulturních návyků a k péči o osobní majetek

Prostřednictvím citového prožívání a vnímání různorodých aktivit probouzet v dětech kladné emoce, které se následně projevují ve zdravém a příjemném pracovním prostředí ve skupině

Naučit děti chovat se citlivě a vnímavě k lidem, přírodě a prostředí, v němž žijeme

Seznamovat děti s našimi tradicemi, kulturními hodnotami a využívat je v zájmových aktivitách

11. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Zájmové vzdělávání ve školní družině by mělo ústít v získání kompetencí, které navazují především na kompetence z předškolního vzdělávání. Také se snažíme škálou různorodých činností podporovat rozvíjení kompetencí vytvářených během školního vzdělávání.

11.1. KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- si dítě uvědomuje možnost osvojování poznatků hrou, praktickou zkušeností, experimentem
- obohacuje se znalostmi získanými ve sféře svých zájmů a volnočasových aktivit, dokáže spojovat si osobní zkušenost s teorií získanou ve vyučování
- využívá vědomostí a zkušeností přijatých od vrstevníků během kolektivních her, soutěží a práce v zájmových kroužcích
- na základě aktuálních osobních zážitků si vybavuje, opakuje a spojuje dříve získané znalosti
- projevuje zvědavost a snaží se rozšiřovat svoje poznání, hledá odpovědi na své otázky, cíleně se snaží vyniknout, je soutěživé
- nestydí se pochlubit svými znalostmi, ale dokáže také ocenit výkony druhých

11.2.KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- si dítě všímá dění ve skupině, uvědomuje si problémové situace, dokáže se zamyslet na svém podílu při vzniku problému
- řeší problémy, na které stačí samostatně (známé a opakující se situace), využívá předchozích úspěchů a snaží se neopakovat chyby, na které bylo upozorněno
- vyhledává oporu a pomoc při problémech, se kterými si neví rady, je poučeno, na koho se obrátit
- dokáže aplikovat zkušenost ze hry (řešení hádanek, tajenek, křížovek apod.), vymýšlet nová řešení, hledat více možností a variant řešení, využívat dosavadních zkušeností a postupovat od jednodušších ke složitějším způsobům řešení

11.3.KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- se dítě dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady a zkušenosti různými prostředky (verbálními, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- formou didaktických her si obohacuje slovní zásobu, při práci v kroužcích (výtvarné a pracovní činnosti) se učí odborné výrazy a projevu před veřejností (hudebně-dramatické aktivity)
- osvojuje si vhodné návyky při diskusi v kolektivu (neskáče do řeči, dokáže naslouchat a komunikovat s dětmi i dospělými, obhájit přiměřeně svůj názor, argumentovat)
- při zájmových aktivitách se orientuje v různých mediálních materiálech, poznává nové a práci s nimi
- při práci v kroužcích, při společenských hrách apod. zvládá řešení úkolu na základě písemných instrukcí nebo návodů
- dokáže se řídit slovními instrukcemi, zná běžně užívané fráze, slovní spojení, povely
- chápe význam běžných symbolů, informací, znaků, značek, piktogramů
- je schopno využívat komunikativní a informační prostředky (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, ale také např. informační tabule, jízdní řády, mapy aj.), se kterými se setkává při aktivním trávení volného času

- dokáže zvolit vhodný způsob komunikace k různým účelům a s ohledem na to, s kým komunikuje
- uvědomuje si, že dobrá a oboustranná komunikace je cestou k dorozumění a spolupráci
- chápe, že se lidé dorozumívají různými jazyky a je si vědomo výhod jejich znalostí

11.4.KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- se dítě zapojuje do činnosti skupiny, přispívá svými vědomostmi a dovednostmi k práci týmu
- snaží se využít poznatků ze spolupráce s ostatními k odstranění svých nedostatků
- spoluvytváří a následně respektuje pravidla spolupráce kolektivu
- na základě úcty k sobě samému se chová kamarádsky a slušně ke všem dětem a pedagogům v kolektivu
- vybírá si blízké přátele, se kterými sdílí společné zájmy a zážitky
- je si vědomo svých omezení a dokáže požádat o pomoc
- dokáže vycítit u druhých potřebu pomoci, nebojí se ji nabídnout, případně poskytnout
- vnímá ostatní, jejich názory a zkušenosti
- dokáže prezentovat svoje stanovisko při řešení úkolů, zapojit se do společné práce
- ve skupině se dokáže prosadit i podřídit
- díky činnostem ve skupině dokáže ocenit svou roli a svůj přínos kolektivu
- zapojením do různých aktivit si osvojuje nové znalosti a dovednosti, a tím získává větší sebevědomí i úctu druhých

11.5.KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- má dítě základní představu o tom, co se kolem děje, rozlišuje dobro a zlo, násilí a bezpráví, dokáže je pojmenovat v běžných situacích
- snaží se najít cesty, jak negativním jevům předcházet, jak se s nimi vypořádat, kam se obrátit
- uvědomuje si, že existují principy a zákony, které je nutno respektovat a dodržovat (počínaje řádem družiny až k zákonům státu)
- je poučeno a z vlastních nebo zprostředkovaných zážitků pozná, jaké situace ohrožující zdraví a život člověka se mohou běžně vyskytnout (při silničním provozu, při pracovních nebo sportovních aktivitách v kroužcích, při pobytu v přírodě apod.)
- dokáže najít a zajistit pomoc (důležitá telefonní čísla, krizové linky, nejbližší lékařská pomoc...)
- při práci v zájmových kroužcích se seznamuje s historií, tradicemi naší země a tvořivě je využívá v zájmové kulturní činnosti a sportu
- uvědomuje si, že není jedno, v jakém prostředí žijeme a že ho svým chováním může ovlivnit

11.6.KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci zájmového vzdělávání ve školní družině

- se dítě naučí rozlišovat a využívat různé materiály, nástroje a vybavení
- využívá čas určený na danou práci a dokáže s ním hospodařit
- danou činnost vykonává podle instrukcí (bezpečně a technologicky správně), je schopno ji dokončit
- používá správný materiál a nástroj
- dodržuje pracovní kázeň
- při práci se podřizuje pravidlům bezpečnosti (neohrožuje sebe ani ostatní)
- využívá druhotné suroviny
- čerpá ze svých znalostí a vědomostí získaných ve vyučování a využívá je prakticky při zájmových činnostech
- formou her a zájmových činností se snaží orientovat v oblasti různých aktivit, které ho mohou nasměrovat k budoucímu povolání

Poznámka: V metodickém plánu jsou klíčové kompetence rozvíjené jednotlivými činnostmi označovány již pouze číselně, a to:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní

12. METODICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Pro metodický plán školní družiny využíváme především témata vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jsou rozpracována v pěti oblastech s tematickými okruhy a navrhovanými činnostmi, rozvíjejícími u dětí předpokládané klíčové kompetence. Tento plán vychovatelky využívají při tvorbě týdenních plánů i celoročních projektů jednotlivých oddělení. Veškerou činnost přirozeně prolínají průřezová témata. Zastřešením a sjednocením úsilí jednotlivých oddělení je potom Rámcový plán celodružinových akcí, který zahrnuje osvědčené společné projekty ŠD pro naše děti (literární, výtvarné a pěvecké soutěže, sportovní turnaje, vánoční a velikonoční dílny, nocování ve škole, karneval ŠD, vítání jara, loučení se školním rokem apod.), projekty pro rodiče a širší veřejnost (podzimní družinové odpoledne pro rodiče a děti, výstavy literárních a výtvarných prací dětí, velký slet čarodějnic) a zaměřuje se také na spolupráci s dalšími institucemi (účast na akcích místní pobočky knihovny, návštěvy v penzionu pro seniory, spolupráce s klubem rodičů apod.).

	9.1.MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Tematický okruh	Činnost	Číslo rozvíjené kompetence
NÁŠ DOMOV	<ul style="list-style-type: none">- U nás doma - vyprávění o životě naší rodiny a místu, kde žijeme- Co jsme společně prožili o prázdninách, o víkendu, o vánocích.../kreslíme a malujeme/	3,4,5 3,4,5,6

<p>ŠKOLA - PŘÁTELSKÉ ÚZEMÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Naše město, čtvrť, ulice a dům, kde žijeme - povídání o místě bydliště 3,4,5 - Naš dům - stavíme z krabiček 1,2,3,6 - Dům mých snů - vyprávíme si, kreslíme a malujeme náš vysněný příbytek 3,4,5,6 - Co se děje v našem domě ve dne i v noci - literární a výtvarné zpracování 3,4,5,6 - Můj pokoj - jaký je a jaký by mohl být - koláž z propagačních letáků 2,3,6 - Naše zahrada, naše chata, dům nebo byt prarodičů /představujeme známá místa - vyprávění, malování, kreslení/ 2,3,4,5,6 - Nejpoužívanější trasy našeho oddělení - zapamatujeme si bezpečné a krátké cesty do jídelny, šatny, tříd, odborných učeben, ředitelny, sborovny, k panu školníkovi, na toalety apod. 1,2,3,4, - Seznamujeme se s celou školou /výlety na území 2.stupně, , prohlídky odborných učeben apod./ 1,2,3 - Kdo je kdo? - zaměstnanci školy /školní družina, pedagogičtí pracovníci, nepedagogičtí zaměstnanci/ 1,2,3,4,5 - Školní kuchyně - co jíme nejraději /sestavujeme jídelníček z oblíbených jídel/ 1,2,3,6 - Školní kuchyňka - naše pokusy s vařením a pečením 1,2,3,6 - Nejoblíbenější místo ve škole /kreslíme či malujeme, co se nám ve škole líbí, co nás baví/ 2,3,4,6 - Co by chtělo zlepšit - poukazujeme na nedostatky /podněty pro školní parlament/ 2,3,5 - Ideální družina -projektujeme vysněné místo našich her, zábavy a odpočinku /plánky, kresby a popisky/ 1,2,3,4,6 - Poznáš tohle místo? - fotosoutěž ze zákoutí školy 1,2,3, - Značíme si teritorium - soutěž mezi odděleními ŠD o značku-logo svého území 2,3,4,6 - Jak to chodí v jiných školách - četba na pokračování /Eduant a Francimor, Mach a Šebestová.../ a ilustrace přečtených kapitol 1,2,3,6 - Den žáka nezbedníka - co špatného se za celý den přihodilo ve třídě, o přestávce, v ŠD, v kroužcích /povídání, malování, přehrávání situací ve skupinkách/ 2,3,4,6 - Vyměňme si role - vybraní žáci nahrazují pedagoga a organizují činnost v určitém časovém úseku 1,2,3,4,6 - Poznáváme školu netradičně - o víkendu i v noci během akcí Ve škole po škole 1,2,3,4,5 	
<p>CESTA DO ŠKOLY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Povídáme si o cestě do školy a bezpečnosti při ní 1,3,4, - Vypracujeme si podrobný popis cesty, jména všech ulic, kterými procházíme a významná místa, která míváme 1,2,3,5 - Při vycházkách si vytipujeme nebezpečná místa kolem školy, vštěpujeme si správné zásady při přecházení silnice, nastupování do vozidel MHD apod. 1,2,3,4 - Seznamujeme se s pravidly provozu, s dopravními značkami, malujeme nám známé, doplňujeme o další, které poznáváme při vycházkách ŠD nebo cestách s rodiči, soutěžíme v jejich poznávání 1,2,3,4 - V herně budujeme komunikace s dopravním značením, křižovatkami, doplňujeme semaforey a za pomoci autíček a figurek chodců simulujeme dopravní situace 1,2,3,4,6 - Pořádáme závody koloběžek na školním hřišti 2,3,4 - Kdybych se ztratil, měl nehodu..... - povídání a přehrávání krizových situací 1,2,3,4, 	
<p>ZPŮSOBY DOPRAVY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jsem chodec, cyklista, účastník hromadné i osobní dopravy - co musím mít připraveno a v pořádku před cestou /společně doplňování a předvádění situací/ 1,2,3,4 - Významné dopravní uzly v naší městské části, ve městě - vyprávění, čím už jsem se přepravoval, výtvarné zpracování 1,2,3,4,6 	

NAŠE MĚSTO, MĚSTSKÁ ČÁST	námětu různých dopravních prostředků	
	<ul style="list-style-type: none"> - Orientujeme se v jízdních řádech /MHD, vlakové a autobusové linky, využití informačního systému na zastávkách, internetu - Dopravujeme se ekologicky -Den bez aut /povídáme si o šetrných způsobech dopravy, hledáme v časopisech novinky/ - Auto budoucnosti - fantazie /výtvarná soutěž oddělení/ - Využíváme společenské hry s dopravní tematikou, vymyslíme si vlastní /Řidiči, nezlob se, Dopravní kvarteto nebo pexeso.../ - Seznamujeme se s nejbližším okolím školy, s významnými místy, budovami, stavbami, přírodními zajímavostmi a příjemnými místy pro odpočinek a hry - tematické vycházky - Malujeme známá místa jako hádanku pro ostatní - Budujeme nové město - společná skládanka /využití různých stavebních materiálů -papír, písek, kamínky, dřevo, kůra, listí.../ - Mapa pokladů - zašifrovaná místa v okolí - soutěž mezi odděleními - Symboly naší městské části /výtvarně zpracujeme dominanty a významná místa - využití jako propagační materiály pro budoucí prvňáčky, na diplomy, pozvánky apod./ - Seznamujeme se s důležitými institucemi městské části /dny otevřených dveří na radnici, policii, akce v kulturním a společenském centru, kostele, zdravotní a nákupní střediska v obci, pošta, spořitelna, bankomaty, sokolovna, zoologická zahrada.../ - Spolupracujeme s místní knihovnou a penzionem pro seniory /výstavky, soutěže, vystoupení a výroba dárečků... / - Malujeme zajímavosti z práce místních institucí /akce v ZOO, svatba, turistický pochod, policejní zásah, hody, divadelní představení.../ - Hrajeme si na provoz na místních institucích - předvádíme práci policistů, úředníků, prodavačů, knihovníků.../ - Malujeme plakátky s oznámením smyšlených akcí místních institucí - Vymyslíme si krátké příběhy na náměty názvů místních ulic, náměstí, oblíbených míst - Seznamujeme se s významnými osobnostmi města, čteme legendy a pověsti o městě, populárně naučnou literaturu, programy a nabídku kulturních a sportovních akcí, zúčastňujeme se soutěží, vyhlášených městem - Společně si čteme ve vydáních Bystreckých novin, vyhledáváme v denním tisku aktuality z Brna, z kraje, píšeme krátké články do novin - Vyhledáváme místní folklór, učíme se písničky a básničky o našem městě - Na známý nápěv si složíme vlastní písničku o konkrétním místě - Skládáme básničky o rodném městě - Dokumentujeme formou kroniky život v ŠD - Poznáváme na fotografiích známá místa v našem městě --soutěž - Představujeme známá místa z ptáčích perspektivy - studujeme a vytváříme si podrobné mapy - Vytváříme objekty podle skutečných předloh /významné stavby/ - Studujeme mapy a kartografické značky, učíme se je rozlišovat - Využíváme znalosti map a informace z knih či internetu na přípravu společného výletu /trasa podle turistických značek, vyhledání zajímavostí, zjištění dopravy, vstupného apod./ - Snažíme se orientovat v přírodě /určování světových stran, dominant v terénu.../ 	<p>1,2,3</p> <p>1,2,3</p> <p>2,3,6</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,3,5</p> <p>1,2,3,6</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,2,3,5,6</p> <p>1,3,4,5</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>3,5,6</p> <p>3,4,5,6</p> <p>3,4,5,6</p> <p>1,2,3,5</p> <p>1,2,5,6</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,3,5,6</p> <p>1,2,3,4,5</p> <p>1,2,3,4,5</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,3</p> <p>1,2,3,4,5</p> <p>1,2</p>
JSEM ČECH, EVROPAN, OBYVATEL	<ul style="list-style-type: none"> - Místa, která znám - vyprávění o cestách s rodiči, prarodiči, třídním kolektivem, zájmovými kroužky apod., vědomostní soutěže 	1,3,5

PLANETY ZEMĚ	- Putování na mapě- objevujeme neznámé, zajímavé či kuriozní názvy	1,2,3,5
	- Soutěžíme ve znalosti názvů měst, řek, ulic, hradů, zámků... /zeměpisné pexeso, kartičky, město.../	1,2,3,5
	- Vytváříme pohlednice známých míst	1,5,6
	- Seznamujeme se se specifiky různých krajů naší země /kroje, nářečí, folklór, jídla, turistika, historie,..	1,3,4,5
	- Cestujeme ve skutečnosti - zážitky z poznání míst v cizině	1,3
	- Cestujeme prstem po mapě - co jsme si přečetli a co jsme se dozvěděli o cizích zemích	1,3,5
	- Pohlednice z prázdnin - výtvarně zpracujeme zážitky z prázdnin z domova i ciziny	1,2,5,6
	- Známe názvy evropských zemí, měst, řek, pohoří...?- soutěž	1,2,3,5
	- Učíme se zpívat písničky evropských národů, americké country...	1,3,5
	- Vyprávíme si o kulinařských zážitcích z cest, připravujeme jednoduchá jídla ve školní kuchyňce	1,2,3,5,6
	- Rozšiřujeme své znalosti o planetě Zemi /využíváme atlasy,encyklopedie, globus, cestopisné pořady,../	1,2,3,5
	- Objevujeme neznámé světy /cizí země, podmořské prostory, vesmír.../ s využitím různých zdrojů	1,2,3,5

	9.2. LIDÉ KOLEM NÁS		
Tématický okruh	Činnost	Číslo rozvíjené kompetence	
NAŠE RODINA	- Moje rodina - mí nejbližší i vzdálenější příbuzní, pojmenování našich příbuzenských vztahů, místo bydliště, povolání -vyprávění	1,3,4,	
	- Kreslíme si rodokmen	1,3,6	
	- Zjišťujeme původ rodičů, prarodičů, jejich kořeny, místa jejich narození - zakreslujeme a zapisujeme do rodokmenu	1,2,3,4,6	
	- Narozeniny, svátky a výročí v rodině /pamatujeme si důležitá data, setkáváme se společně, posíláme si přání, vyrábíme si dárky, telefonujeme si...?/ - povídání a výtvarná činnost	1,3,4,6	
	- Známe povolání a záliby našich blízkých /povídání, pantomima, hry na řemesla, soutěže typu Hádej, kdo jsem.../	1,3,3,4,	
	- Naše oblíbené rodinné písničky, hry, zábavy, historky - vyprávění a společné učení předvedeného	1,3,4	
	- Naši rodinní mazlíčci - kdo k nám ještě patří /povídání a malování našich zvířátek/	1,3,4,6	
	- Hry na rodinu - rodinné výlety, nákupy, oslavy, plánování dovolené, řešení problémů s rozpočtem, /přehrávání rolí rodičů a dětí ve skupinkách/	1,2,3,4	
	KAMARÁDI	- Seznamovací hry na začátku nového školního roku /Místo po mé pravici, Kompot-jména, Já jsem.../	1,3,4
		- Slovo přítel, kamarád, spolužák - vysvětlení rozdílů, povídání o tom, co čekám od přátelství, co jsem ochoten do něj vložit, co už je falešná solidarita apod.../reagujeme na aktuální situace v kolektivu/	1,2,3,4
- Známe kladné vlastnosti své i svých kamarádů, zamýšlíme se společně nad svými i jejich chybami - povídání, přehrávání, situací v kolektivu		1,2,3,4	
- Jak se známe - malujeme portréty a autoportréty, hrajeme hry /Co se na kom změnilo, Poznáme se po hlase, po hmatu, Kdo je kdo.../		1,3,4,6	
- Každý může vyniknout - hledáme příležitost pro každého člena kolektivu, poznáváme své záliby a zájmy, pomáháme si překonávat nezdary /povídání a předávání zkušeností/	1,2,3,4		
- Komunikuje spolu různými způsoby - verbálními i neverbálními - hry pro pět smyslů /jak se cítí handicapovaní/	1,2,3,4		

<p>SVÁTKY A OSLAVY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Soužití v kolektivu- vymýšlíme společně pravidla kolektivu v oddělení, respektujeme a tolerujeme se navzájem - Hledáme kamarády mimo nejbližší kolektiv- vyprávění o kamarádech z dovolených, táborů, sportovních a kulturních akcí, dopisování... - Kamarádi za hranicemi - povídání o životě dětí v jiných zemích, četba pohádek a příběhů a jejich ilustrování, zpívání písniček, výroba hraček... - Narozeniny a svátky v rodině /čím udělám komu největší radost, dárky materiální a ty ostatní/ - povídání - Sledujeme kalendář - svátky kamarádů a spolužáků, různorodost jmen, pranostiky, přísloví... - Státní svátky, významné dny , mezinárodní dny, lidové zvyky a obyčeje /výlety do historie - četba, povídání, ilustrování, výroba tradičních výrobků / - Podzimní radovánky- drakiáda /rozloučení se sluncem, létem a prázdninami veselou formou/, halloween /líbí se nám a přijímáme cizí zvyky/ - Advent - příprava na vánoce, pohanská rovnodennost, křesťanství, zvyky a obyčeje našich předků /vypravujeme, čteme, vyrábíme vánoční dekorace a dárečky, chystáme vánoční výstavku v knihovně, zdobíme družinu/ - Navštěvujeme seniory v penzionu, chystáme jim dárečky a vánoční vystoupení - Vánoce v naší rodině /jaké zvyky udržujeme, jaká jídla jíme, co se mi na vánocích nejvíce líbí -povídání/ - Nový rok a předsevzetí - čas zamyslet se /co bych zlepšil na sobě, co na světě, ve kterém žiji - povídání/ - Masopust - čas plesů a karnevalů /vyrábíme masky, zdobíme jimi družinu, uspořádáme družinový karneval/ - Vítání jara - besedujeme o lidových zvycích, čteme básničky a zpíváme písničky o jaru/ - Velikonoce - svátky jara a mláďátek /tradiční zvyky v novém hávu - velikonoční dílna, poznáváme zvířátka a jejich mláďata - slovní a výtvarné hry/ - Pálení čarodějnic -zážitky ze sletu čarodějnic /povídání, kreslení a vymýšlení jména čarodějnic - Brněnské ohňostroje - malujeme zážitky z akcí Brno-město uprostřed Evropy - Těšíme se na prázdniny - sny a plány na léto /vyprávění, literární a výtvarné zpracování/ 	<p>1,2,3,4 1,3,4 1,3,4,6 1,2,3,4 1,3,4 1,3,4,6 1,3,4,6 1,3,4,6 1,3,4,6 1,3,4 1,2,3,4,5 1,3,4,6 1,3,4 1,3,4,6 1,2,3,4,6 1,3,6 1,3,4,6 1,2,3,4 1,3,4 1,2,3,4 1,2,3,4</p>
<p>UMÍME SE CHOVAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace - s vrstevníky, se staršími lidmi, s menšími dětmi /pravidla slušnosti, zásady správného chování - povídáme si, přehráváme modelové situace/ - Kouzelná slůvka - česky i jinak a jejich moc /povídání, četba/ - Etiketa - ukázky z knih /pravidla poněkud archaická i ta stále platná/ - Etiketa v praxi - chování žáků k učitelům, k rodinným příslušníkům, k cizím lidem, k zaměstnancům různých institucí, mužů k ženám /chlapců k dívkám/, chování na různých akcích, v dopravních prostředcích, ve školní jídelně....-doplňování znalostí, scénky dvojic na dané téma - Jak to příště udělat lépe - reagujeme na společně prožité situace a rozebíráme, jak jsme se měli nebo mohli zachovat lépe a chválíme dobré příklady pro ostatní 	<p>1,2,3,4 1,3,4 1,2,3,4 1,2,3,4</p>

	9.3. LIDÉ A ČAS	
Tématický okruh	Činnost	Číslo rozvíjené kompetence
VTEŘINA, MINUTA, HODINA...	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme se s jednotkami času, měříme jejich délku, odhadujeme časové úseky, sledujeme relativitu času /povídání o ubíhání času při příjemných nebo naopak neoblíbených činnostech/ - Zamýšlíme se nad režimem dne, chápeme nutnost povinností, máme radost ze zábavy a hry - povídání - Ujasňujeme a opakujeme si pojmy rozdělení dne /ráno,dopoledne atd./ a přiřazujeme k nim obvyklé činnosti během pracovního dne a potom také o víkendu - povídání - Sestavíme si obvyklý a potom z našeho pohledu ideální režim dne - Společně zkusíme sestavit týdenní plán práce oddělení ŠD - Zopakujeme si dny v týdnu, ke každému přiřadíme něco typického a namalujeme to /oblíbený předmět ve škole, zajímavý kroužek, návštěva kina, setkání s prarodiči../ - Kdyby se čas zastavil,vrátil, šel pozpátku /zamýšlíme se nad vzniklými situacemi, pouštíme si zpomaleně nebo pozpátku video, zkusíme pohyby na zpátečku, číst pozpátku apod./ - Sdělujeme si vzájemně, jak trávíme čas, plánujeme činnosti s ohledem na potřebný čas, odhadujeme, co stihneme.... - Prohlédneme si školní rozvrh hodin a vytvoříme si svůj domácí /všímáme si kolik času strávíme prací , kolik zábavou, odpočinkem, jak časem plýtváme, kdy nám schází.../- povídání a zápis - Společně se seznamujeme s měsíčním plánem akcí ŠD /pojmy za týden, za 14 dní, za měsíc/, vzpomínáme na minulé činnosti /na jaře, vloni.../ - Roční období - dělení roku podle probíhajících činností - povídáme si a malujeme kalendář ročních období - Můj deník - zkusíme si týden zapisovat denní události, ilustrujeme je - Hledáme básničky a zpíváme písničky o čase /Pátá..., Ráno, ráno, raničko..., Září, září..., Vozilo se na jaře ...atd./ 	1,2,3,4,6 1,2,3,4 1,2,3 1,3,4 1,2,3,4 1,3,4,6 1,2,3,4 1,3,4 1,2,3,4,6 1,3,4, 1,2,3,4,6 1,3,6 1,2,3,4
MĚŘENÍ ČASU	<ul style="list-style-type: none"> - Jaké známe hodiny - výlet do historie měření času /využití časopisů a encyklopedií k seznámení s hodinami slunečními, přesýpacími, vodními, analogovými a digitálními/ - Malujeme a vytváříme jednoduché modely hodin - Rozdílly v čase na naší planetě /časová pásma, časové rozdíly v některých městech/ - povídání o vlastních zkušenostech z cestování, sledování televizních přenosů apod.../ - Kolik hodin je teď v-soutěž v určování času ve známých městech podle připravené tabulky - Kde všude se nám čas připomíná /hodinky, nástěnné,věžní a uliční hodiny, sluneční hodiny,domácí spotřebiče/ - povídání a hledání v nejbližším okolí a na společných vycházkách - Kdy si čas musíme hlídat /začátek vyučování, odjezdy dopravních prostředků, ranní vstávání, schůzky s přáteli.../ - vyprávění - Přesnost, dochvilnost, zpoždění- -vysvětlujeme si pojmy, bavíme se o čase svém i druhých, jeho ceně, jak s ním rozumně a příjemně nakládat, jak ho zbytečně neztrácet... 	1,2,3,4 1,2,3,4,6 1,3,4 1,2,3 1,2,3,4 1,2,3 1,2,3,4
LIDÉ, VĚCI A ČAS	<ul style="list-style-type: none"> - Moje hodiny - vyrobíme si hodiny s pohyblivými ručičkami, nastavujeme určitý čas a určujeme obvyklé činnosti v této době - Moje fotografie /jak se měníme od narození do dneška/ - povídání, společně prohlížení, příhody z raného dětství - Fotografie mé rodiny -komu se podobám? -povídání - Kdo je mladší a kdo starší - povídání o věku lidí, o generacích /návštěva dětí z mateřské školky u nás, náš pobyt v penzionu pro seniory/, jaké jsou rozdíly mezi dětmi, dospělými, seniory... 	1,2,3 1,3,4 1,2,3 1,2,3,4

	<ul style="list-style-type: none"> - Porovnáváme fotografie nebo dobové obrázky z dob minulých se současností /oblečení, nábytek, architektura, dopravní prostředky.../ - Doneseme různé pohlednice našeho města, hledáme datum jejich vydání, řadíme je chronologicky, porovnáváme změny - Pátráme po historii školy /co skrývá archiv, kronika../ - Vytvoříme si kroniku družiny - dohodneme se, jak ji povedeme, co chceme zaznamenat - Co si pamatují rodiče a prarodiče /vyprávění o dětství, škole, pomoci v domácnosti... dříve a dnes/, doplňujeme četbou, ilustrujeme - Co to asi může být /neznámá a zapomenutá slova, předměty na fotografiích a ve skutečnosti/ - soutěž - Zaniklá řemesla - vybíráme z četby a hledáme, co tito lidé dělali, s jakým materiálem a nástroji pracovali, případně zkusíme tradičním způsobem sami něco zpracovat a vyrobit - Hádej, kdo jsem - povolání dneška /soutěž ve skupinkách/ - Pradědeček by se divil - co dnes běžně používáme /kreslíme spotřebiče, auta, letadla, rakety.../ - Móda - jak se mění /délka sukni, šířka nohavic, podpatky, účesy.../ - malá módní přehlídka - Sbírký - povídání o sběratelství, sběratelích, sbírkách /ukázka něčí donesené sbírky nebo její části - exponáty a jejich stáří/, využití literatury /Každý něco sbírá, Kniha českých rekordů.../ - Knihy, časopisy a gramofonové desky dnes a v dětství našich rodičů - prohlížíme si donesený materiál, pátráme po roce vydání, zjišťujeme, zda se dosud vydávají - Už jsme byli ve starožitnictví, v bazaru? - hledáme kouzlo mnohdy nepotřebných věcí - povídání - Bydlení včera, dnes a zítra - povídání o bydlení předků /vybavení domácnosti, hygieně/, návrat do jeskyně, na hrad, pobyt na palubě kosmické lodi.../hraní scének, malování/ 	<p>1,2,3</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,3,6</p> <p>1,2,3</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,3,6</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,3,4</p> <p>1,2,3,4</p> <p>1,3</p> <p>1,3,4,6</p>
--	--	---

9.4. ROZMANITOSTI PŘÍRODY		
Tématický okruh	Činnost	Číslo rozvíjené kompetence
ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ KOLEM NÁS	- Pozorujeme blízké okolí školy, určujeme společně rostlinné a živočišné druhy, neznámé určujeme podle herbáře nebo atlasu, kreslíme a malujeme	1,2,3,6
	- Všimáme si růstu nebo zániku rostlin, sledujeme výskyt a formy kolem nás, zaměřujeme se na určitý druh v souvislosti s ročním obdobím	1,2,3
	- Sbíráme a využíváme přírodní materiály na výtvarnou činnost a výzdobu prostředí školy	1,2,6
	- Organizujeme celodružinovou soutěž ČÁRY MÁRY S PODZIMNÍMI DARY	1,2,6
	- Využíváme přírodní zákoutí ke hrám, z přírodních materiálů stavíme průběžně různé objekty, přičemž dbáme na šetrnost /sbíráme spadlé listy a plody, nevytrháváme rostliny s kořeny, nelámeme větve, máme ohled na hnízdicí ptáky.../	1,2,4,6
	- Rozlišujeme mezi zvířaty obyvatele země, vody, vzduchu,	1,2,3,4,

ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ U NÁS DOMA	učíme se o živočišných druzích, rozdílech mezi nimi - pořádáme soutěže /savec, pták, plaz, ryba, hmyz..., Jsem zvíře, žiju.../, předvádíme pantomimu	
	- Čteme na pokračování knížky s přírodní tematikou /Ferda mravenec, Mezi brásky, Z deníku kocoura Modroočka, Broučci, Pučálkovic Amina.../	1,3
	- Vciťujeme se do velikosti broučka, díváme se na svět z jeho perspektivy, malujeme	1,2,6
	- Pozorujeme přírodu z ptačí perspektivy a zaznamenáme	1,2,6
	- Hledáme si kamarády ve zvířecí říši /můj oblíbený plyšák/, čteme bajky /vlastnosti lidí promítnuté do světa zvířat/, kreslíme a malujeme	1,2,3,4,6
	- Hledáme rčení a přísloví o zvířatech, hledáme zajímavé a nezvyklé názvy zvířat, hrajeme slovní hry /přesmyčky, hádanky.../	1,2,3
	- Pozorujeme život kolem řeky a přehrady, poznáváme vodní ptactvo, krmíme je v zimě	1,2,3
	- Sledujeme video ze života zvířat, doplňujeme informace v encyklopediích, na internetu, v časopisech, pozorujeme zvířátka v Údolí oddechu, v zoologické zahradě	1,2,3
	- Pozorujeme stopy zvířat a jejich činnosti v přírodě, kreslíme	1,2,3,6
	- Na jaře sledujeme v přírodě rodící se nový život, rašení rostlin, hnízdění ptáků, mláďata, přibývající sluneční svit...	1,2,3
	- Zajímáme se o rostlinnou říši, poznáváme rostliny a dělíme je na dřeviny a byliny, využíváme atlasy a herbáře k jejich určování	1,2,3
	- Sbíráme a lisujeme květiny, zakládáme si jednoduchý herbář nebo je využíváme k výrobě obrázků či prániček	1,2,3,6
	- Účastníme se akcí a programů domů ekologické výchovy, soutěží s touto tematikou	1,2,3,5,6
	- Při společných vycházkách připomínáme pravidla chování v přírodě /šetrnost ve využívání přírody, neznečišťování prostředí odpadky a odpady, nevyrušování zvířat v jejich prostředí.../	1,2,3,5
	- Hrajeme hry s využitím přírodního prostředí /přirozená překážková dráha, hody přírodninami, skoky z terénních nerovností, podlézání nebo přeskoky přes překážky.../	1,2,3,
	- Povídáme si o našich mazlíčcích i hospodářských zvířatech, jejich chovu a užitečnosti, kreslíme je a malujeme, doneseme si a prohlédneme si jejich fotografie	1,3,6
	- Víme, jak se o zvířátka starat, co potřebují, čím jim můžeme škodit /krmení, pohyb, prostředí/, předáváme si vzájemně zkušenosti	1,2,3,4
	- Odsuzujeme týrání zvířat - reagujeme na aktuální situace na vycházkách, v tisku, televizi apod.	1,3,5
	- Zajímáme se o ohrožené druhy zvířat a rostlin, poznáváme chráněné druhy	1,2,3,5
	- Rozeznáváme a napodobujeme hlasy zvířat	1,2,3
	- Zvířata zobrazujeme různými technikami, s využitím různých materiálů, vytváříme i prostorové objekty	1,2,3,6
	- Vymyslíme si zvíře složené z mnoha jiných, pojmenujeme ho a zobrazíme ho	1,2,3,6
	- Vyprávíme si, jak rostliny a květiny průmyslově využíváme, jak nám zpříjemňují život, využíváme je jako dekorace /vážeme jednoduché kytičky z lučních květin, aranžujeme jarní nebo vánoční vazby.../	1,2,3,6
	- Využíváme názvy rostlin z encyklopedií a herbářů, snažíme se je podle fantazie zobrazit a potom porovnáme se skutečností	1,2,3,6
- Pěstujeme v družině pokojové květiny, staráme se o ně, poznáváme jejich nároky na světlo, teplo, zálivku a živiny	1,2,3,6	
- Pozorujeme růst rostlin /klíčení semínek, růst listů,	1,2,3,6	

NEŽIVÁ PŘÍRODA	zakořeňování.../, kreslíme si fáze růstu a zániku	
	- Soutěžíme ve znalostech názvů rostlin , léčivých rostlin a jejich využití	1,2,3,4
	- Poznáváme jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, povídáme si o nich a o jídlech, která z nich připravujeme	1,2,3
	- Skládáme básničky a zpíváme písničky s názvy rostlin a zvířat, čteme pohádkové příběhy o rostlinách /Krtek a kalhotky, Jak Vochomůrka a Křemílek zasadili semínko.../, vymýšlíme si vlastní příběhy	1,2,3,6
	- Seznamujeme se s nerosty a jejich krásou - vypůjčíme a prohlédneme sbírku nerostů , kreslíme zajímavé krystaly	1,2,3,6
	- Na vycházce sbíráme zajímavé kameny, využíváme je jako dekoraci nebo k výtvarným činnostem	1,2,3,6
	- Všimáme si zajímavých tvarů a povrchu nerostů , puklin ve skalách, ale i v betonu, zkoušíme je zaznamenat výtvarnými technikami /obtisky, frotáž/	1,2,3,6
	- Zajímáme se o zkameněliny rostlin a zvířat /promítneme si film Cesta do pravěku, prohlédneme obrázky trilobitů .../	1,3
	- Pozorujeme na vycházkách mraky, rychlost jejich pohybu, jejich tvary /sdělujeme si, co nám připomínají/, seznámíme se s odbornými meteorologickými názvy	1,2,3
	- Sledujeme vodu v jejích různých skupenstvích, bavíme se o jejím významu pro vše živé	1,2,3
	- Sledujeme koloběh vody v přírodě /kreslíme, vytváříme koláže/	1,2,3,6
	- Pozorujeme vodu v řece / její množství, čistotu , barvu, vůni, pohyb - vnímáme ji všemi smysly/	1,2,3
	- Seznamujeme se s vodou na planetě Zemi /oceány, moře, řeky, potoky, přehrady, jezera, tůň, kaluže, kapky rosy.../	1,2,3
	- Hledáme v zeměpisných atlasech rekordy /nejdelší řeky, nejhlubší moře.../	1,2,3
	- Povídáme si o průmyslovém využití vody, o šetření s vodou, o znečištění vody	1,2,3
	- Hledáme v okolí stavby související s touto tematikou /přehrada, čistička, kanalizace.../	1,2,3
	- Zpíváme písničky s tematikou vody, deště, řeky, moře...	1,2,3
- Pouštíme si motivy vody v hudebních skladbách /Vltava/	1,2	
- Povídáme si o potřebě vody pro přežití člověka, jak si ji v přírodě opatřují různé kultury, jaké stavby s vodou souvisejí /zavlažovací systémy, viadukty, přehrady.../	1,2,3,4	
- Všimáme si změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími	1,2,3	
- Využíváme typické znaky a změny v přírodě v ročních obdobích jako základ her, výtvarné činnosti, zpěvu, recitace, dramatických scének	1,2,3,4,6	
- /Podzim - sezonní ovoce a zelenina, shromažďování potravy zvířátek na zimu, ukládání se k zimnímu spánku, migrace ptactva, opadávání listů, lidské činnosti - sklizeň ovoce a zeleniny, pečení brambor, pouštění draků... Zima - stopy zvířat ve sněhu, krmení zvířat a ptactva - vánoční nadílka, labuť na řece, ledové království u přehrady, zimní radovánky na sněhu a ledu... Jaro- jarní květiny, mláďata a jejich názvy, jarní hry a zvyky, velikonoční ozdoby, jarní úklid... Léto - slunce a teplo, doba zrání, prázdnin, cest, zážitků.../		
- Vytváříme kalendář - měsíce a jejich typické vlastnosti, znaky, symboly...	1,2,3,6	
- Sledujeme vývoj počasí, jeho předpovědi, srovnáváme s minulým měsícem, loňským rokem...	1,2,3	
- Vyzkoušíme si měření a zapisování teploty vzduchu, srážek , povídáme si o tlaku vzduchu, srovnáváme předpovědi počasí se skutečným stavem	1,2,3,6	
POČASÍ		

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	- Všímáme si lidových pranostik, přísloví a rčení, vysvětlujeme si jejich smysl, ztvárňujeme je výtvarně a dramaticky, soutěžíme v jejich doplňování	1,2,3,4,6
	- Při vycházkách pozorujeme okolí, poukazujeme na neekologické chování lidí, přemýšlíme, jak je zlepšit /třídění odpadů, úklid, dostatek odpadkových košů na veřejných místech, ekologické využití odpadů, sběr druhotných surovin.../	1,2,3,4,5
	- Vyprávíme si, v čem je naše rodina dobrá, jaké máme ekologické návyky /šetření surovinami, třídění odpadu, kompostování biomasy, využití zbytků pro krmení zvířat apod../	1,2,3,5
	- Uklízíme pravidelně svoje okolí, odstraňujeme z přírody nerozložitelné látky	1,2,3,6
	- Sledujeme ekologické havárie v okolí a jejich odstraňování, přemýšlíme, jak se jim dalo zabránit, povídáme si o jejich následcích	1,2,3,5
	- Hrajeme hry s ekologickou tematikou - Kimovky /co do přírody nepatří/ a toto téma zpracujeme výtvarně	1,2,3,6
	- Povídáme si o Dni Země, Dni bez aut /zapojujeme se do akcí v našem městě/	1,2,3,5
	- Při pobytu v přírodě se seznamujeme s dostupnými zdroji jídla /lesní plody, léčivé rostliny/, energií /vodní pohon, sluneční energie na ohřev a podpal, síla větru/ apod.	1,2,3,6
	- Zapisujeme si zajímavosti, schováváme si fotografie, vystřihujeme články z časopisů, ilustrujeme je...	1,2,3,6
	- Při vycházkách sledujeme zajímavé volně rostoucí rostliny, nové květiny na zahrádkách, neznámé druhy ovoce a zeleniny v obchodech, snažíme si zapamatovat jejich názvy a nakreslit je	1,2,3,6
KNIHA PŘÍRODY	- Z cest s rodiči dovezeme a společně si prohlížíme fotografie krajiny, cizokrajných živočichů a rostlin, hledáme k nim informace, umísťujeme je podle výskytu na mapě, hledáme typické rostliny a živočichy pro kontinent, zeměpisné pásmo apod.	1,2,3,4
	- Vracíme se do minulosti - představujeme si a výtvarně zpracujeme vznik Země, pravěká a vyhynulá zvířata a vegetaci, inspirujeme se filmy /Putování s dinosaury.../	1,2,3,6
	- Představujeme si a kreslíme či malujeme přírodu za 100,500,1000...let / nové živočišné a rostlinné druhy, člověka, přírodu chráněnou nebo zdevastovanou... /	1,2,3,6

9.5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Tématický okruh	Činnost	Číslo rozvíjené kompetence
MOJE TĚLO	- Poznáváme jednotlivé části našeho těla a jejich funkci, umíme je pojmenovat /využíváme v soutěžích, kvízech, křížovkách...	1,2,3
	- Porovnááme tvary, míry, váhy své se svými spolužáky /obkresluje hlavu, ruku, šlápotu.../	1,2,3,4,6
	Ovládáme své tělo - spolupráce mozku a svalů /pohybové hry Tečka, čárka..., Z vody do vody, Poslouchej, pozor dej.../, jemná motorika /Labyrint, Motanice, vystřihovánky, omalovánky.../	1,2,3
	- Předcházíme nemocem hygienou, vhodnou stravou a prostředím, otužováním, přiměřeným oblékáním, ochranným oděvem a pomůckami při práci v kroužcích ŠD...- povídání a společné upevňování sebeobslužných návyků	1,2,3,4
	- Pečujeme o svůj vzhled a zdraví pravidelným cvičením v kroužcích ŠD /Aerobic, Pohybové hry/	1,2,6
	- Dbáme na to, abychom udržovali hygienu po sportu /umývání, výměna propocené oblečení/, nosili si pohodlné oblečení pro volnočasové aktivity apod.	1,2,6

KDYŽ TĚLO STŮNĚ	- Staráme se o svůj chrup /povídání o zubech, jejich růstu a pravidelném udržování chrupu, o návštěvě u zubaře/	1,2,3
	- Povídáme si jak a čím si čistíme zuby, čím se myjeme, jakou používáme kosmetiku, co používáme k úklidu /výtvarné zpracování - koláž z letáků, přehrávání -nákupy v drogerii.../	1,2,3,4,6
	- Jak se chováme při zdravotních potížích /správné návyky při rýmě, kašli, léčení zvýšené teploty, po použití toalety.../, povídání, přehrávání situací	1,2,3,4,5
	- Hrajeme si na lékaře, sestřičky, nemocné doma, v nemocnici /přehráváme role ve skupinkách na určené náměty - neukázněný pacient, ošetření úrazu, přítomnost při situaci ohrožující zdraví.../	1,2,3,4,6
	- Léčivé síly v přírodě - na vycházkách si ukazujeme a společně poznáváme léčivé rostliny, povídáme si o jejich sběru, zpracování a využití	1,2,3
	- Přečteme si složení čajové směsi /Na rýmu a nachlazení, Na kašel a průdušky apod./ a vyhledáme si léčivky v herbáři, kreslíme je	1,2,3,6
	- Povídáme si o vitamínech ukrytých v ovoci a zelenině a o jejich preventivní a léčivé moci	1,2,3
	- Malujeme ovoce a zeleninu, zpíváme písničky /Na tom pražském mostě, Koulelo se jablíčko, Když jsem šel z Hradiště.../	1,3,6
	- Čteme si ukázky z knížek o léčbě dříve a nyní /Už zase skáču přes kaluže.../, opakujeme básničky /Polámal se mraveneček.../, kreslíme vlastní zážitky z nemoci doma nebo pobytu v nemocnici	1,3,6
	ZDRAVÝ JÍDELNÍČEK	- Povídáme si o zdraví prospěšných nebo naopak škodlivých potravinách - co rádi jíme a pijeme, co je zdravé /vitamíny, minerály, stopové prvky/, co tělu škodí /přejídání, alkohol, drogy.../
- Stavíme pyramidu zdravé výživy /koláž z letáků/		1,3,6
- Vymyslíme příběhy o jídle /Zapomenutá svačina, Nedopitá láhev.../		1,3
- Soutěžíme v poznávání potravin po čichu, hmatu, chuti /jídlo všemi smysly/		1,2,3
- Jídelníček podle mé chuti - sestavuji jídelníček podle toho, co mi chutná a společně ho upravujeme podle zásad správné výživy		1,3,4
- Připravujeme zdravé svačinky -recepty a ochutnávka /kroužek ŠD Malý kuchtík/		1,3,6
- Zkoušíme určit své nejoblíbenější jídlo a vzpomenout si na suroviny a postup přípravy		1,2,3
- Nezapomínáme na pitný režim - jaké tekutiny a kolik máme denně vypít a jak je tomu ve skutečnosti - povídání a zápis denní spotřeby		1,2,3
- Náš oblíbený rodinný recept - je zdravý?		1,2,3
- Umíme nakupovat - zážitky z obchodů /přehrávání scének a rolí/		1,2,3,4
POHYB A ODPOČINEK	- Jíme také očima - povídání o pěkné úpravě jídla i stolu ve všední a sváteční den	1,3
	- Zkoušíme během denního programu správně relaxovat a odpočívat /psychicky i fyzicky/, střídáme činnosti zátěžové a odpočinkové, organizované a spontánní	1,2,3
	- Trávíme pravidelně čas pohybem na zdravém vzduchu /vycházky, pohybové a míčové hry v přírodě/	1,3,4
	- Učíme se nové pohybové hry /Vracečka, Molekuly, Teritorium, Zmrzlík.../, zapojujeme děti /Kdo umí novou hru a naučí nás ji?/	1,3,4
	- Pokoušíme se při odpočinku /po vyučování, obědě, námaze.../ uvolnit a zklidnit /při četbě, sledování videa, společenských hrách apod./	1,2,3,4
	- Využíváme možnosti sezonních radovánek v přírodě /zimní koulování, klouzání, jízda na bobech, stavby sněhuláků, letní přiměřené slunění, hry ve stínu stromů, koupání, uklidňující procházky v podzimní přírodě.../	1,2,3,4
	- Pořádáme soutěže v jednoduchých disciplínách /Školka s míčem a	1,2,3

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ	švihadlem, hraní kuliček, pouštění draků.../	
	- Seznamujeme se s pravidly míčových her, procvičujeme jejich dodržování, pořádáme závody a soutěže mezi odděleními /turnaj v kopané a vybíjené/	1,2,3,4
	- Trénujeme disciplíny atletického trojboje /skok, hod a běh/, měříme si výkony na začátku školního roku a na jeho konci, zjišťujeme, zda jsme se zlepšili	1,2,3,4
	- Pořádáme atletický trojboj v odděleních, mezi nimi a účastníme se oblastních kol	1,2,3
	- Využíváme tělocvičnu v případě nepříznivého počasí, cvičíme i v oddělení /důležitost přiměřeného oblečení a dostatečného větrání/	1,2,3
	- Pořádáme sportovní soutěžní odpoledne pro rodiče s dětmi, vymýšlíme netradiční disciplíny, kreslíme zážitky z této akce	1,2,3,4
	- Poznáváme rizika při fyzických činnostech /dbáme na bezpečnost při hrách a práci, snažíme se vyhnout úrazům, učíme se, jak je ošetřit/ - besedy a pravidelné připomínání pravidel OZBP	1,2,3,4,5
	- Známe svoje zdravotní problémy /alergie, náchylnost k nemocem/ a víme, jak se jim vyhnout nebo je zmírnit	1,2,3
	- Cvičíme jednoduché způsoby ošetření oděrek, naraženin, řezných ran, zlomenin..., využíváme lékárníčku i materiál dostupný při pobytu v přírodě	1,2,3
	- Seznámíme se s lékárníčkou a jejím obsahem, povídáme si o tom, že nám může pomoci, ale i uškodit /léky nepatří bez dozoru do rukou dětí/	1,2,3
	- Povídáme si o rizikových situacích ohrožujících zdraví, o způsobu, jak jim předcházet, eventuálně, jak se v nich zachovat - předvádíme modelové situace, kreslíme je /dopravní nehoda, požáry, úrazy.../	1,2,3,5,6
	- Procvičujeme a zapamatujeme si důležitá čísla - policie, záchranka, hasiči, integrovaný záchranný systém	1,2,3,5
	- Zkoušíme si modelově zavolat některé číslo, plynule oznámit, co se stalo	1,2,3,4,5
	- Při vycházkách pozorujeme v přírodě rostliny a živočichy, kteří jsou pro naše zdraví škodliví nebo nebezpeční /jedovaté rostliny, houby, hadi, neuvázaní psi, divoká zvířata apod. .../, povídáme si o zážitcích a situacích, v nichž jsme se octli	1,2,3,4,5
	- Vyhledáme si v herbáři jedovatou rostlinu a malujeme ji	1,3,6
- Zjišťujeme, která zvířata mohou přenášet nemoci a povídáme si o nich a o prevenci	1,2,3	
- Víme o tom, že nám mohou ublížit i lidé /modelujeme situace, jak se chovat, když nás někdo cizí osloví, něco nám nabízí apod./	1,2,3,4	

V Brně dne 1.9.2016
č.j.:516/16

Mgr. Ludmila Eliášová
ředitelka školy